

**KONWENCJA KONSULARNA MIĘDZY POLSKĄ RZECZĄPOSPOLITĄ LUDOWĄ A NIEMIECKĄ
REPUBLIKĄ DEMOKRATYCZNĄ**

podpisana w Warszawie dnia 25 listopada 1957 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 25 listopada 1957 roku podpisana została w Warszawie Konwencja Konsularna między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o następującym brzmieniu dosłownym:

**KONWENCJA KONSULARNA
MIĘDZY POLSKĄ RZECZĄPOSPOLITĄ LUDOWĄ
A NIEMIECKĄ REPUBLIKĄ DEMOKRATYCZNĄ**

**KONSULARVERTRAG
ZWISCHEN DER VOLKSREPUBLIK POLEN UND DER
DEUTSCHEN DEMOKRATISCHEN REPUBLIK**

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Prezydent Niemieckiej Republiki Demokratycznej pragnąc uregulować w duchu przyjaźni i współpracy wzajemne stosunki konsularne między obu Państwami postanowili zawrzeć niniejszą Konwencję i w tym celu wyznaczyli swych pełnomocników, a mianowicie:

Der Staatsrat der Volksrepublik Polen und der Präsident der Deutschen Demokratischen Republik haben, von dem Wunsch geleitet, die gegenseitigen konsularischen Beziehungen zwischen beiden Staaten im Geiste der Freundschaft und Zusammenarbeit zu regeln, beschlossen, folgenden Vertrag abzuschliessen und zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —
Ministra Spraw Zagranicznych, Adama Rapackiego,

Der Staatsrat der Volksrepublik Polen
den Minister für Auswärtige Angelegenheiten,
Adam Rapacki,
der Präsident der Deutschen Demokratischen Republik
den Stellvertreter des Vorsitzenden des Ministerrates
und Minister für Auswärtige Angelegenheiten,
Dr. Lothar Bolz,

Prezydent Niemieckiej Republiki Demokratycznej —
Zastępcę Przewodniczącego Rady Ministrów Mini-
stra Spraw Zagranicznych, Dra Lothara Bolza,

którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

die nach Austausch ihrer in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten folgendes vereinbart haben:

I. Tworzenie konsulatów i dopuszczenie konsulów.

I. Errichtung von Konsulaten und Zulassung von Konsuln.

Artykuł 1.

Artikel 1.

Każda z Umawiających się Stron może tworzyć konsulatory na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Jeder Vertragspartner kann Konsulate auf dem Territorium des anderen Vertragspartners errichten.

Artykuł 2.

Artikel 2.

1. Konsul będzie dopuszczony do wykonywania działalności urzędowej i uznany zgodnie z przepisami i zwyczajami obowiązującymi w państwie przyjmującym przez udzielenie

(1) Der Konsul wird zur Ausübung seiner Tätigkeit gemäss den im Empfangsstaate geltenden Vorschriften und Gepflogenheiten nach Vorlage des Patents durch die Erteilung

exequatur po przedstawieniu listów komisyjnych. W listach komisyjnych powinien być wskazany okręg konsularny. Późniejsze zmiany tego okręgu będą komunikowane na piśmie właściwym władzom państwa przyjmującego.

2. Exequatur zawierające określenie okręgu konsularnego powinno być udzielone konsulowi niezwłocznie. Państwo przyjmujące zawiadomi bez zwłoki właściwe władze w okręgu konsularnym o udzieleniu exequatur. Władze te zastosują środki zmierzające do umożliwienia konsulowi rozpoczęcia działalności urzędowej.

3. Jeżeli ze szczególnych powodów udzielenie exequatur ulega zwłoce, państwo przyjmujące może tymczasowo dopuścić konsula do wykonywania działalności urzędowej.

Artykuł 3.

Konsul może mianować agentów konsularnych w swoim okręgu. Agent konsularny może rozpecząć wykonywanie działalności urzędowej dopiero po wyrażeniu na to zgody przez państwo przyjmujące. Wykonuje on tę działalność pod kierownictwem i na odpowiedzialność konsula. Agent konsularny posiadający obywatelstwo państwa wysyłającego korzysta z tych samych przywilejów i immunitetów, jakie przysługują funkcjonariuszowi konsularnemu.

Artykuł 4.

W konsulatach może być zatrudniona ilość pracowników niezbędna dla wykonania zadań przewidzianych w niniejszej Konwencji. Nazwiska, adresy i funkcje tych pracowników powinny być zakomunikowane na piśmie właściwym władzom państwa przyjmującego.

Artykuł 5.

W przypadku śmierci, odwołania, przejściowej nieobecności lub innej przeszkody w wykonywaniu działalności urzędowej konsula — funkcjonariusz konsularny lub pracownik przedstawicielstwa dyplomatycznego będzie uprawniony do tymczasowego wykonywania działalności urzędowej konsula pod warunkiem, że jego urzędowy charakter jako kierownika konsulatu zostanie przednio podany do wiadomości właściwych władz państwa przyjmującego. Będzie on korzystał z praw, przywilejów i immunitetów, które niniejsza Konwencja przyznaje konsulowi. Nie narusza to przywilejów i immunitetów dyplomatycznych takiej osoby.

II. Przywileje i immunitety.

Artykuł 6.

Państwo przyjmujące gwarantuje konsulowi i pracownikom konsulatu swobodne wykonywanie działalności urzędowej. Władze państwa przyjmującego zapewnią im wszelką potrzebną pomoc w wykonywaniu tej działalności.

Artykuł 7.

1. Na budynku, w którym mieści się konsulat, oraz na jego ogrodzeniu może być umieszczone godło państwa wysyłającego z nazwą konsulatu w języku państwa wysyłającego.

2. Flaga państwa wysyłającego może być wywieszana na budynku, w którym mieści się konsulat. Konsul może umieszczać godło i flagę państwa wysyłającego na pojazdach używanych przez niego przy wykonywaniu obowiązków służbowych.

des Exequaturs anerkannt und zugelassen. Im Patent ist der Konsularbezirk anzugeben. Spätere Änderungen des Konsularbezirks sind den zuständigen Organen des Empfangsstaates schriftlich mitzuteilen.

(2) Das Exequatur, das die Bezeichnung des Konsularbezirks enthält, soll dem Konsul unverzüglich erteilt werden. Der Empfangsstaat wird die zuständigen Organe im Konsularbezirk von der Erteilung des Exequaturs unverzüglich in Kenntnis setzen. Diese Organe werden Massnahmen treffen, um dem Konsul die Aufnahme seiner Tätigkeit zu ermöglichen.

(3) Wenn sich aus besonderen Gründen die Erteilung des Exequaturs verzögert, kann der Empfangsstaat den Konsul zur Ausübung seiner Tätigkeit vorläufig zulassen.

Artikel 3.

Der Konsul kann Konsularagenten in seinen Konsularbezirk ernennen. Der Konsularagent kann seine Tätigkeit erst nach Zustimmung des Empfangsstaates aufnehmen. Er übt seine Tätigkeit unter der Leitung und auf Verantwortung des Konsuls aus. Der Konsularagent genießt, wenn er Staatsangehöriger des Entsendestaates ist, die gleichen Vorrechte und Befreiungen wie ein konsularischer Mitarbeiter.

Artikel 4.

In den Konsulaten kann die für die Erfüllung der in diesem Vertrag vorgesehenen Aufgaben notwendige Anzahl von Mitarbeitern beschäftigt werden. Den zuständigen Organen des Empfangsstaates sind Name, Anschrift und Funktion dieser Mitarbeiter schriftlich mitzuteilen.

Artikel 5.

Bei Todesfall, Abberufung, vorübergehender Abwesenheit oder anderweitiger Verhinderung des Konsuls ist ein konsularischer Mitarbeiter oder ein Mitarbeiter der diplomatischen Vertretung befugt, die Amtsbefugnisse des Konsuls zeitweilig wahrzunehmen, vorausgesetzt, dass seine amtliche Eigenschaft als Leiter des Konsulats vorher den zuständigen Organen des Empfangsstaates zur Kenntnis gebracht worden ist. Er wird alle Rechte, Vorrechte und Befreiungen genießen, die der vorliegende Vertrag dem Konsul gewährt. Das beeinträchtigt nicht die diplomatischen Vorrechte und die Immunität, die einem solchen Mitarbeiter zusteht.

II. Vorrechte und Befreiungen.

Artikel 6.

Der Empfangsstaat garantiert dem Konsul und seinen Mitarbeitern eine reibungslose Ausübung ihrer Tätigkeit. Die Organe des Empfangsstaates werden ihnen jede erforderliche Unterstützung bei der Ausübung ihrer Tätigkeit gewähren.

Artikel 7.

(1) Im Konsulatsgebäude und an dessen Umzäunung kann das Wappen des Entsendestaates mit der Benennung des Konsulats in der Sprache des Entsendestaates angebracht werden.

(2) Die Flagge des Entsendestaates kann auf dem Konsulatsgebäude aufgezogen werden. Der Konsul kann an von ihm dienstlich benutzten Fahrzeugen das Wappen und die Flagge des Entsendestaates anbringen.

Artykuł 8.

1. Lokale urzędowe konsulatów są nietykalne.
2. Władze państwa przyjmującego mogą wkroczać do lokali urzędowych konsulatu tylko za zgodą kierownika konsulatu. Wkroczenie do tych lokali może nastąpić jedynie z należytym uwzględnieniem zasady nietykalności archiwów konsulatu.
3. Lokale urzędowe konsulatów powinny być oddzielone od mieszkań konsulów i pracowników konsulatów.

Artykuł 9.

1. Archiwa konsulatów są nietykalne.
2. Dokumenty osobiste konsula i pracowników konsulatu powinny być przechowywane oddzielnie od archiwów konsulatów.

Artykuł 10.

1. Konsul może wysyłać i otrzymywać urzędową korespondencję w zapieczętowanych opakowaniach. W tym celu może on posługiwać się pocztą kurierską.
2. Korespondencja konsulatów, zarówno wysyłana, jak i otrzymywana, jest nietykalna.
3. Konsul może posługiwać się szyfrem.

Artykuł 11.

1. Konsul nie podlega jurysdykcji państwa przyjmującego. Pracownicy konsulatu, posiadający obywatelstwo państwa wysyłającego, nie podlegają jurysdykcji państwa przyjmującego w sprawach ich działalności urzędowej.
2. Wyłączenie spod jurysdykcji określone w ust. 1 obejmuje również prawo odmowy składania zeznań i przedkładania dokumentów przed sądami i innymi organami państwa przyjmującego w sprawach urzędowych.
3. Wezwanie osób wymienionych w ust. 1 do złożenia zeznań w sprawach nie dotyczących ich działalności urzędowej nie może zawierać zagrożenia karą lub innym środkiem przymusowym i powinno posiadać formę pisemną. W przypadku powstania przeszkody w stawianictwie konsula zostanie on przesłuchany w swym mieszkaniu lub złoży zeznania na piśmie.

Artykuł 12.

Konsul, pracownicy konsulatu oraz ich małżonkowie i małoletnie dzieci mieszkające z nimi nie podlegają — pod warunkiem posiadania obywatelstwa państwa wysyłającego — przepisom państwa przyjmującego dotyczącym rejestracji, zezwoleń na pobyt i meldunków cudzoziemców.

Artykuł 13.

1. Nieruchomości lub ich części zajmowane dla celów urzędowych lub mieszkalnych przez konsula lub pracowników konsulatu, posiadających obywatelstwo państwa wysyłającego, nie podlegają świadczeniom na cele wojskowe ani innym świadczeniom publicznym.
2. Nieruchomości lub ich części określone w ust. 1 nie będą wyłączone spod wywłaszczenia lub czasowego zajęcia —

Artikel 8.

- (1) Die Amtsräume der Konsulate sind unverletzlich.
- (2) Die Organe des Empfangsstaates können die Amtsräume des Konsulats nur mit Zustimmung des Leiters des Konsulats betreten. Das Betreten dieser Amtsräume kann nur unter gehöriger Berücksichtigung des Grundsatzes der Unantastbarkeit der Konsulararchive erfolgen.
- (3) Die Amtsräume der Konsulate sollen von den Wohnungen der Konsuln und ihrer Mitarbeiter getrennt sein.

Artikel 9.

- (1) Die Konsulararchive sind unantastbar.
- (2) Die persönlichen Schriftstücke des Konsuls und seiner Mitarbeiter sind von den Konsulararchiven getrennt aufzubewahren.

Artikel 10.

- (1) Der Konsul kann die amtliche Korrespondenz in versiegelten Behältern versenden und erhalten. Dazu kann er den diplomatischen Kurierweg benutzen.
- (2) Die Korrespondenz der Konsulate — sowohl die ihnen zugehende als auch die von ihnen versandte — ist unantastbar.
- (3) Dem Konsul steht das Chiffrerecht zu.

Artikel 11.

- (1) Der Konsul unterliegt nicht der Gerichtsbarkeit des Empfangsstaates. Die Mitarbeiter des Konsuls, die Staatsangehörige des Entsendestaates sind, unterliegen, soweit es sich um ihre dienstliche Tätigkeit handelt, nicht der Gerichtsbarkeit des Empfangsstaates.
- (2) Die in Absatz 1 festgelegte Befreiung von der Gerichtsbarkeit umfasst auch das Recht der Zeugnisverweigerung und der Verweigerung der Vorlage von Dokumenten vor Gerichten und anderen Organen des Empfangsstaates in dienstlichen Angelegenheiten.
- (3) Die Ladung der in Absatz 1 genannten Personen als Zeuge in Angelegenheiten, die nicht ihre dienstliche Tätigkeit betreffen, darf keine Androhung von Strafe oder die Androhung anderer Zwangsmassnahmen enthalten. Die Ladung hat in schriftlicher Form zu erfolgen. Ist der Konsul am Erscheinen verhindert, wird er in seiner Wohnung vernommen oder macht seine Aussage schriftlich.

Artikel 12.

Der Konsul, seine Mitarbeiter sowie die mit ihnen zusammenlebenden Ehegatten und minderjährigen Kinder unterliegen, wenn sie die Staatsangehörigkeit des Entsendestaates besitzen, nicht den Bestimmungen des Empfangsstaates über die Registrierung, die Aufenthaltsgenehmigung und die Anmeldung von Ausländern.

Artikel 13.

- (1) Grundstücke und Gebäude sowie Teile derselben, die von dem Konsul und seinen Mitarbeitern, die Staatsangehörige des Entsendestaates sind, zu Amts- oder Wohnzwecken benutzt werden, unterliegen nicht militärischen und anderen Dienstleistungen.
- (2) Die in Absatz 1 genannten Grundstücke und Gebäude sowie Teile derselben werden nicht von der nach dem Recht

przewidzianych przez prawo państwa przyjmującego — dla celów użyteczności publicznej, jednakże w razie konieczności zastosowania jednego z tych środków właściwe władze zapewnią niezakłócone funkcjonowanie konsulatów.

3. Nieruchomości lub ich części określone w ust. 1 zwolnione są od podatków.

4. Pojazdy, odbiorniki radiowe i telewizyjne, jak również inne ruchomości stanowiące własność państwa wysyłającego i służące potrzebom konsulatów, zwolnione są od opłat i podatków oraz od świadczeń na cele wojskowe i innych świadczeń publicznych.

Artykuł 14.

Konsul i pracownicy konsulatu posiadający obywatelstwo państwa wysyłającego oraz ich mienie ruchome zwolnieni są w państwie przyjmującym od podatków bezpośrednich i opłat, jak również od świadczeń na cele wojskowe i innych świadczeń publicznych. Zwolnienie od świadczeń na cele wojskowe i innych świadczeń publicznych rozciąga się na mieszkańców z tymi osobami małżonków i małoletnie dzieci.

Artykuł 15.

Przedmioty służące potrzebom konsulatów zwolnione są od opłat celnych wwozowych i wywozowych.

III. Funkcje konsułów.

Artykuł 16.

Konsul może wykonywać — zgodnie z prawem i zwyczajami międzynarodowymi — opiekę nad obywatelami państwa wysyłającego oraz ochronę ich praw i interesów. W tym celu może on zwracać się bezpośrednio do sądów i innych organów państwowych w swym okręgu.

Artykuł 17.

W przypadku zatrzymania lub aresztowania obywatela państwa wysyłającego właściwe władze państwa przyjmującego zawiadomią o tym niezwłocznie konsula.

Artykuł 18.

Konsul może:

- a) rejestrować obywateli państwa wysyłającego,
- b) wystawiać paszporty obywatelom państwa wysyłającego,
- c) wystawiać inne dokumenty podróży,
- d) udzielać wiz.

Artykuł 19.

Konsul może na wezwanie władz państwa wysyłającego przesłuchiwać obywateli tego państwa w charakterze stron, świadków lub biegłych oraz dokonywać doręczeń obywatelom państwa wysyłającego zgodnie z prawem tego państwa.

Artykuł 20.

1. Konsul może sporządzać akty urodzenia i zgonu obywateli państwa wysyłającego, jeżeli prawo tego państwa upoważnia go do tego.

des Empfangsstaates zulässigen Enteignung oder zeitweiligen Beschlagnahme für gemeinnützige Zwecke befreit. Ist eine dieser Maßnahmen notwendig, werden die zuständigen Organe gewährleisten, dass keine Störung in der Tätigkeit der Konsulate eintritt.

(3) Die in Absatz 1 genannten Grundstücke, Gebäude und Teile derselben sind von Steuern befreit.

(4) Fahrzeuge, Rundfunk — und Fernschempfänger sowie das übrige, den Bedürfnissen der Konsulate dienende bewegliche Eigentum des Entsendestaates ist von Gebühren und Steuern sowie von militärischen und anderen Dienstleistungen befreit.

Artikel 14.

Der Konsul und seine Mitarbeiter, die Staatsangehörige des Entsendestaates sind, sowie deren bewegliches Eigentum sind im Empfangsstaat von Gebühren und direkten Steuern sowie von militärischen und anderen Dienstleistungen befreit. Die Befreiung von militärischen und anderen Dienstleistungen erstreckt sich auch auf die mit diesen Personen zusammenlegenden Ehegatten und minderjährigen Kinder.

Artikel 15.

Alle den Bedürfnissen der Konsulate dienenden Gegenstände können zollfrei ein- und ausgeführt werden.

III. Befugnisse des Konsuls.

Artikel 16.

Der Konsul kann entsprechend dem Völkerrecht und den internationalen Gepflogenheiten die Staatsangehörigen des Entsendestaates betreuen sowie ihre Rechte und Interessen wahrnehmen. Zu diesem Zweck kann er sich direkt an die Gerichte und anderen staatlichen Organe in seinem Konsularbezirk wenden.

Artikel 17.

Wird ein Staatsangehöriger des Entsendestaates vorläufig festgenommen oder verhaftet, ist der Konsul von den zuständigen Organen des Empfangsstaates unverzüglich in Kenntnis zu setzen.

Artikel 18.

Der Konsul kann:

- a) die Staatsangehörigen des Entsendestaates registrieren;
- b) den Staatsangehörigen des Entsendestaates Pässe ausstellen;
- c) andere Reisedokumente ausstellen;
- d) Visa erteilen.

Artikel 19.

Der Konsul kann auf Anforderung der Organe des Entsendestaates eigene Staatsangehörige als Partei, Zeugen oder Sachverständige vornehmen sowie gegenüber diesen Personen Zustellungen nach dem Recht des Entsendestaates vornehmen.

Artikel 20.

(1) Der Konsul kann, soweit es nach dem Recht des Entsendestaates vorgesehen ist, Geburten und Todesfälle von Staatsangehörigen des Entsendestaates beurkunden.

2. Postanowienia ust. 1 nie naruszają przepisów państwa przyjmującego dotyczących rejestracji urodzeń i zgonów we właściwych urzędach tego państwa.

Artykuł 21.

Konsul może sporządzać akty małżeństwa zgodnie z prawem państwa wysyłającego, jeżeli obie strony posiadają obywatelstwo tego państwa. Jeżeli przynajmniej jedna ze stron posiada stałe miejsce zamieszkania w państwie przyjmującym, konsul zawiadomi właściwą władzę państwa przyjmującego o zawarciu związku małżeńskiego.

Artykuł 22.

1. Konsul może dokonywać czynności notarialnych przewidzianych przez prawo państwa wysyłającego, jeżeli dotyczą one obywateli tego państwa i mają wywrzeć skutki prawne w państwie wysyłającym.

2. Konsul może sporządzać i uwierzytelniać tłumaczenia dokumentów z języka państwa wysyłającego na język państwa przyjmującego i odwrotnie.

3. Konsul może legalizować dokumenty wystawione lub uwierzytelnione w państwie przyjmującym lub wysyłającym oraz dokumenty wystawione lub uwierzytelnione w państwie trzecim, jeżeli dotyczą one obywateli państwa wysyłającego.

4. Dokumenty wymienione w ust. 2 i 3, które zostały sporządzone, uwierzytelnione lub zalegalizowane przez konsula w formie przewidzianej przez prawo państwa wysyłającego — mają w państwie przyjmującym tę samą moc prawną i dowodową co dokumenty sporządzone, uwierzytelnione lub zalegalizowane przez władze lub osoby publicznego zaufania (Ampersonen) w państwie przyjmującym.

Artykuł 23.

Konsul może przyjmować do depozytu od obywateli państwa wysyłającego pieniądze, dokumenty i inne przedmioty.

Artykuł 24.

Do czynności konsula w sprawach spadków, opieki i kuratel dotyczących obywateli państwa wysyłającego stosuje się postanowienia Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o obrocie prawnym w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych z dnia 1 lutego 1957 roku.

Artykuł 25.

1. Konsul może komunikować się z kapitanem i innymi członkami załogi, jak również z pasażerami statku, który zawinął do portu w okręgu konsularnym, oraz może wejść na statek po dokonaniu odprawy przez właściwe władze państwa przyjmującego.

2. Kapitan i inni członkowie załogi oraz pasażerowie mogą komunikować się z konsulem z zachowaniem przepisów prawnych państwa przyjmującego.

Artykuł 26.

1. Konsul może żądać od kapitana i innych członków załogi informacji dotyczących statku, ładunku oraz przebiegu i celu podróży, jak również sporządzać protokoły w tych

(2) Die Bestimmungen des Empfangsstaates über die Registrierungspflicht von Geburten und Todesfällen bei den zuständigen Organen des Empfangsstaates werden von der Festlegung des Absatzes 1 nicht berührt.

Artikel 21.

Der Konsul kann Eheschliessungen nach dem Recht des Entsendestaates vornehmen, wenn beide Eheschliessenden Staatsangehörige des Entsendestaates sind. Der Konsul hat das zuständige Organ des Empfangsstaates von der Eheschliessung in Kenntnis zu setzen, wenn wenigstens einer des Eheschliessenden seinen Wohnsitz im Empfangsstaate hat.

Artikel 22.

(1) Der Konsul kann die nach dem Recht des Entsendestaates vorgesehenen notariellen Handlungen vornehmen, wenn diese Staatsangehörige des Entsendestaates betreffen und im Entsendestaat Rechtsfolgen haben.

(2) Der Konsul kann Übersetzungen von Schriftstücken aus der eigenen Sprache in die Sprache des Empfangsstaates und umgekehrt antertigen und beglaubigen.

(3) Der Konsul kann Urkunden, die im Empfangsstaat oder im Entsendestaat ausgestellt oder beglaubigt wurden, sowie Urkunden, die Staatsangehörige des Entsendestaates betreffen und in einem dritten Staat ausgestellt oder beglaubigt wurden, legalisieren.

(4) Die in Absatz 2 und 3 genannten Schriftstücke und Urkunden, die vom Konsul in der nach dem Recht des Entsendestaates vorgesehenen Form ausgefertigt, beglaubigt oder legalisiert wurden, haben im Empfangsstaat die gleiche rechtliche Bedeutung und Beweiskraft wie Schriftstücke und Urkunden, die von den zuständigen Organen oder Ampersonen (osoby publicznego zaufania) des Empfangsstaates ausgefertigt, beglaubigt oder legalisiert worden sind.

Artikel 23.

Der Konsul kann Geld, Urkunden und andere Gegenstände von Staatsangehörigen des Entsendestaates in Verwahrung nehmen.

Artikel 24.

Die Tätigkeit des Konsuls in Nachlass-, Vormundschafts- und Pflegschaftsangelegenheiten von Staatsangehörigen des Entsendestaates richtet sich nach den Bestimmungen des Vertrages zwischen der Volksrepublik Polen und der Deutschen Demokratischen Republik über den Rechtsverkehr in Zivil-, Familien- und Staatsachen vom 1. Februar 1957.

Artikel 25.

(1) Der Konsul kann sich mit dem Kapitän und den übrigen Besatzungsmitgliedern sowie mit den Fahrgästen des einen Hafen seines Konsularbezirks anlaufenden Schiffes in Verbindung setzen und das Schiff nach Freigabe durch die zuständigen Organe des Empfangsstaates betreten.

(2) Der Kapitän und die übrigen Besatzungsmitglieder sowie die Fahrgäste können sich unter Beachtung der im Empfangsstaat geltenden Bestimmungen mit dem Konsul in Verbindung setzen.

Artikel 26.

(1) Der Konsul kann von dem Kapitän und den übrigen Besatzungsmitgliedern Informationen über das Schiff, die Ladung sowie den Zweck und den Verlauf der Reise anfordern

sprawach. Może on sprawdzać dokumenty okrętowe oraz stosować środki zmierzające do ułatwienia wejścia i wyjścia statku.

2. Konsul może, jeżeli przewiduje to prawo państwa wysyłającego, rozstrzygać spory między kapitanem i innymi członkami załogi, angażować i zwalniać kapitana i innych członków załogi oraz stosować środki zmierzające do zapewnienia porządku i dyscypliny na statku.

Artykuł 27.

1. Władze państwa przyjmującego mogą ingerować w związek ze zdarzeniami, które nastąpiły na statku — tylko wówczas, gdy konsul o to prosi lub wyrazi na to zgodę.

2. Władze państwa przyjmującego mogą bez zgody konsula interweniować w związku ze zdarzeniami, które nastąpiły na statku, jeżeli zdarzenia te naruszają spokój lub bezpieczeństwo w porcie bądź przepisy państwa przyjmującego w sprawach celnych, paszportowych lub ochrony zdrowia.

3. Jeżeli właściwe władze państwa przyjmującego zamierzają dokonać czynności przymusowych na statku, powinny zawiadomić o tym konsula w takim czasie, aby mógł on być obecny przy dokonywaniu powyższych czynności. Jeżeli jednak przybycie konsula na czas byłoby niemożliwe, właściwe władze państwa przyjmującego udziela konsulowi dokładnych informacji o przebiegu dokonanych czynności przymusowych. Postanowień niniejszego ustępu nie stosuje się do zwykłych czynności kontrolnych w sprawach celnych, paszportowych i ochrony zdrowia, dotyczących statku, członków załogi i pasażerów.

Artykuł 28.

Konsul może domagać się od właściwych władz państwa przyjmującego odstawienia na statek lub do państwa wysyłającego członka załogi, który zbiegł ze statku na terytorium państwa przyjmującego. Właściwe władze państwa przyjmującego podejmą środki niezbędne dla spełnienia żądania konsula. Postanowień tych nie stosuje się do obywateli państwa przyjmującego.

Artykuł 29.

Konsul może odwiedzać w portach swego okręgu statki jakiegokolwiek bandery zamierzające udać się do portu państwa wysyłającego — w celu wymiany informacji żeglugowych i handlowych.

Artykuł 30.

1. W przypadku awarii (Katastrofe oder Havarie) statku właściwe władze państwa przyjmującego zawiadomią o tym niezwłocznie właściwego konsula.

2. W przypadku awarii konsul może udzielać wszelkiej pomocy statkowi, członkom załogi i pasażerom, jak również stosować środki zmierzające do zabezpieczenia ładunku i naprawy statku lub zwracać się do władz państwa przyjmującego o dokonanie takich czynności. Właściwe władze państwa przyjmującego udziela konsulowi potrzebnej przy tym pomocy.

Artykuł 31.

Postanowienia niniejszej Konwencji odnoszące się do żeglugi morskiej stosuje się odpowiednio do żeglugi powietrz-

und darüber Protokolle aufnehmen. Er kann die Schiffspapiere überprüfen sowie Massnahmen zur Erleichterung der Ankunft und Abahrt des Schiffes ergreifen.

(2) Der Konsul kann, soweit das nach dem Recht des Entsendestaates zulässig ist, bei Konflikten zwischen dem Kapitän und den übrigen Besatzungsmitgliedern entscheiden, den Kapitän und die übrigen Besatzungsmitglieder anstellen oder entlassen sowie Massnahmen zur Sicherung der Ordnung und Disziplin auf dem Schiff ergreifen.

Artikel 27.

(1) Die Organe des Empfangsstaates können bei Vorkommissen auf dem Schiff nur dann eingreifen, wenn der Konsul darum ersucht oder seine Zustimmung dazu erteilt.

(2) Die Organe des Empfangsstaates können bei Vorkommissen auf dem Schiff ohne Zustimmung des Konsuls eingreifen, wenn die Ruhe oder Sicherheit im Hafen oder die Zoll-, Pass- und Gesundheitsvorschriften des Empfangsstaates verletzt werden.

(3) Beabsichtigen die zuständigen Organe des Empfangsstaates Zwangsmassnahmen auf einem Schiff durchzuführen, setzen sie den Konsul davon so rechtzeitig in Kenntnis, damit er dabei anwesend sein kann. War das rechtzeitige Eintreffen des Konsuls unmöglich, werden die zuständigen Organe des Empfangsstaates dem Konsul genaue Auskunft über den Verlauf der Zwangsmassnahmen erteilen. Die Bestimmungen dieses Absatzes gelten nicht für die üblichen Zoll-, Pass- und Gesundheitskontrollen des Schiffes, der Besatzungsmitglieder und der Fahrgäste.

Artikel 28.

Der Konsul kann von den zuständigen Organen des Empfangsstaates die Überführung eines Besatzungsmitglieders, welches von einem Schiff auf das Territorium des Empfangsstaates geflüchtet ist, auf das Schiff oder in den Entsendestaat fordern. Die zuständigen Organe des Empfangsstaates werden die zur Erfüllung der Forderung des Konsuls notwendigen Massnahmen ergreifen. Diese Bestimmungen finden auf Staatsangehörige des Empfangsstaates keine Anwendung.

Artikel 29.

Der Konsul kann in den Häfen seines Konsularbezirkes Schiffe jeder Flagge, die einen Hafen des Entsendestaates anlaufen wollen, zum Austausch von Schiffahrts- und Handelsinformationen aufsuchen.

Artikel 30.

(1) Von Katastrophen oder Havarien (awaria) eines Schiffes werden die zuständigen Organe des Empfangsstaates den Konsul unverzüglich in Kenntnis setzen.

(2) Der Konsul kann dem Schiff, den Besatzungsmitgliedern und den Fahrgästen bei einer Katastrofe oder Havarie jegliche Hilfe erweisen sowie Massnahmen zur Sicherstellung der Frachten und zur Reparatur des Schiffes ergreifen oder die zuständigen Organe des Empfangsstaates darum ersuchen. Die zuständigen Organe des Empfangsstaates werden dem Konsul hierbei die erforderliche Unterstützung gewähren.

Artikel 31.

Die Bestimmungen dieses Vertrages, die sich auf die Schifffahrt beziehen, finden auf den Luftverkehr entsprechend

nej, jeżeli umowy międzynarodowe obowiązujące obie Umawiające się Strony nie stanowią inaczej.

Artykuł 32.

Konsul może pobierać opłaty przewidziane przez prawo państwa wysyłającego.

Artykuł 33.

W korespondencji z władzami i instytucjami państwa przyjmującego konsul postępuje się językiem tego państwa.

IV. Postanowienia końcowe.

Artykuł 34.

Postanowienia niniejszej Konwencji stosuje się odpowiednio do kierownika wydziału konsularnego przedstawicielstwa dyplomatycznego, jeżeli powierzenie mu tej funkcji zostanie zakomunikowane na piśmie właściwym władzom państwa przyjmującego. Nie narusza to przywilejów i immunitetów dyplomatycznych takiej osoby.

Artykuł 35.

W rozumieniu niniejszej Konwencji:

1. pojęcie „konsulat” oznacza konsulaty generalne, konsulaty i wicekonsulaty;
2. pojęcie „konsul” oznacza każdą osobę, która posiada Exequatur lub tymczasowy tytuł do działania w charakterze konsula generalnego, konsula lub wicekonsula;
3. pojęcie „agent konsularny” oznacza każdą osobę, która za zgodą państwa przyjmującego została mianowana przez zwierzchniego konsula;
4. pojęcie „funkcjonariusz konsularny” (Konsularischer Mitarbeiter) oznacza każdą osobę z wyjątkiem konsula, która pełni funkcje konsularne i posiada obywatelstwo państwa wysyłającego; pojęcie to nie obejmuje personelu technicznego i służby domowej;
5. pojęcie „pracownik konsulatu” (Mitarbeiter) oznacza każdą osobę zatrudnioną w konsulacie, bez względu na jej obywatelstwo, chyba że odpowiedni przepis niniejszej Konwencji stanowi inaczej;
6. pojęcie „obywatel” oznacza osoby fizyczne oraz osoby prawne utworzone zgodnie z prawem jednej z Umawiających się Stron i mające siedzibę na terytorium tej Strony;
7. pojęcie „statek” oznacza każdy statek uprawniony do podnoszenia bandery państwa wysyłającego.

Artykuł 36.

Konwencja niniejsza zawarta jest na okres pięciu lat. Ulega ona każdorazowo przedłużeniu na dalsze pięć lat, jeżeli jedna z Umawiających się Stron nie wypowie jej na 6 miesięcy przed upływem odpowiedniego okresu.

Artykuł 37.

Konwencja niniejsza wymaga ratyfikacji. Wejdzie ona w życie z chwilą wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Konwencję niniejszą sporządzono w Warszawie dnia 25 listopada 1957 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w je-

Anwendung, soweit die für beide Vertragspartner verbindlichen internationalen Abkommen nichts anderes bestimmen.

Artikel 32.

Der Konsul kann die nach dem Recht des Entsendestaates vorgesehenen Gebühren erheben.

Artikel 33.

Im Schriftwechsel mit den Organen und Institutionen des Empfangsstaates bedient sich der Konsul der Sprache des Empfangsstaates.

IV. Schlussbestimmungen.

Artikel 34.

Die Bestimmungen dieses Vertrages finden auf den Leiter der Konsularabteilung der diplomatischen Vertretung, wenn die zuständigen Organe des Empfangsstaates schriftlich von seiner Funktion in Kenntnis gesetzt worden sind, entsprechend Anwendung. Das berührt nicht die diplomatischen Vorrechte und die Immunität dieser Person.

Artikel 35.

Im Sinne dieses Vertrages bedeutet:

1. der Begriff „Konsulate“ — Generalkonsulate, Konsulate und Vizekonsulate;
2. der Begriff „Konsul“ — jede Person, die das Exequatur oder eine zeitweilige Zulassung zum Handeln als Generalkonsul, Konsul oder Vizekonsul besitzt;
3. der Begriff „Konsularagent“ — jede Person, die mit Einverständnis des Empfangsstaates durch den vorgesetzten Konsul ernannt ist;
4. der Begriff „konsularischer Mitarbeiter“ (funktionariusz konsularny) — jede Person, mit Ausnahme des Konsuls, die eine konsularische Funktion ausübt und die die Staatsangehörigkeit des Entsendestaates besitzt. Dieser Begriff umfasst nicht das technische und das Hauspersonal;
5. der Begriff „Mitarbeiter“ (pracownik konsulatu) — jede Person, die im Konsulat beschäftigt ist, ohne Rücksicht auf ihre Staatsangehörigkeit, soweit in diesem Vertrag nichts anderes bestimmt ist;
6. der Begriff „Staatsangehörige“ — die natürlichen Personen sowie die juristischen Personen, die nach dem Recht eines der Vertragspartner errichtet worden sind und ihren Sitz auf dem Territorium dieses Vertragspartners haben;
7. der Begriff „Schiff“ — jedes Schiff, das berechtigt ist, die Flagge des Entsendestaates zu führen.

Artikel 36.

Der vorliegende Vertrag wird für die Dauer von 5 Jahren abgeschlossen. Er wird jeweils für weitere 5 Jahre verlängert, wenn einer der Vertragspartner ihn nicht sechs Monate vor Ablauf dieser Frist kündigt.

Artikel 37.

Dieser Vertrag bedarf der Ratifikation. Er tritt mit dem Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft.

Dieser Vertrag wurde in Warschau am 25 November 1957 in zwei Exemplaren, jedes in polnischer und in deutscher

zykach polskim i niemieckim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc obowiązującą.

Na dowód czego wyżej wymienieni pełnomocnicy obu Umawiających się Stron podpisali niniejszą Konwencję i opatrzyli ją pieczęciami.

Z upoważnienia Rady Państwa
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

(—) *Adam Rapacki*

Z upoważnienia Prezydenta
Niemieckiej Republiki
Demokratycznej

(—) *Dr Lothar Bolz*

Sprache, ausgefertigt, wobei beide Texte gleichermassen gültig sind.

Zum Beweis dessen haben die oben genannten Bevollmächtigten der beiden Vertragspartner diesen Vertrag unterzeichnet und mit Siegeln versehen.

In Vollmacht des Staatsrates
der Volksrepublik Polen

(—) *Adam Rapacki*

In Vollmacht des Präsidenten
der Deutschen Demokratischen
Republik

(—) *Dr Lothar Bolz*

Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 5 maja 1958 roku.

L. S.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *J. Winiewicz*